

„ПОВЕЉА МОРАВЕ“ ДОДЕЉЕНА МИЛОВАНУ ВИТЕЗОВИЋУ И ВЛАДУ УРОШЕВИЋУ

## ВЕЛИКО ЛИРСКО И ДУХО

Под покровитељством Града Чачка, а у организацији Удружења књижевника Србије, Књижевног друштва „Мрчајевци“ и Месне заједнице Мрчајевци, 19. и 20. септембра одржани су 14. Међународни мрчајевачки песнички сусрети, у којима је током два дана учествовало више од 120 песника из земље и света. Манифестација, коју већ 14 година на својима падинама, обронцима и обалама Мораве, негује најопеванија српска варош, одржана је током трећег дана 51. Београдских међународних сусрета књижевника, на које је ове године дошло више од 30 песника из 20 земаља света, од Азербејџана, Белорусије, Немачке и Турске до Пољске, Чешке, Француске, Велике Британије, Канаде и свих земаља окружења Румуније, Бугарске, Републике Српске, Црне Горе...

Програм 14. Сусрета је започео у петак гостовањем писаца у чачанским средњим школама, Прехрамбено угоститељској и Машинско саобраћајној, а настављен је увече у Дому културе, који је као суор-

ној школи, када је 14. Сусрете, званично у суботу, у присуству више од сто песника, отворио председник Скупштине града Чачка Вељко Неговановић, који је том приликом обавестио ствараоце, да су одлуком локалног парламента Међународни мрчајевачки песнички сусрети проглашени манифестацијом од посебног културног значаја за град. Неговановић је при том захвалио Радомиру Андрићу, председнику Удружења књижевника Србије на труду, иницијативама, подршци и помоћи, да ови сусрети стекну овакав статус и најавио да ће се Град Чачак потрудити да идући, 15. сусрети, буду организовани на још вишем нивоу. Осврнувши се на 51. Београдски међународни сусрет писаца, први човек најстарије књижевне асоцијације у Србији Радомир Андрић је рекао да је њихов смисао у размени књижевних искустава, поетичких идеја, упознавању и зближавању људи, истакавши да „ми хоћемо у овом контраверзном свету да пријатељујемо; да будемо отворени и дружељубиви, да проговоримо о смислу нашег постојања, о трагању за путевима у новом миленијуму, а тај пут је мир, јер видимо да данас у свету има оних који не штеде мир... Зато и Мрчајевци постају велико духовно, лирско и душевно ушће. Ову награду додељује река, Морави је симбол ове наше земље, јер „из сваке српске главе теку три мутне Мораве“, како каже песник Петар Пајић“. Директорка ОШ „Татомир Анђелић“ Весна Јевђенијевић у својству домаћина окупљања, пожелела је добродошлицу гостима истакавши да је част за њену школу да угости плејаду



Вељко Неговановић уручио „Повеље Мораве“ Миловану Витезовићу и Влади Урошевићу



Признање Почасних грађана Мрчајеваца уручио председник МЗ Влад



ганизатор манифестације организовао књижевно вече посвећено претходним добитницима „Повеље Мораве“, у реализацији Књижевног програма. Стиховима су се огласили, Адам Пуслојић, Петар Пајић, Љубивоје Ршумовић, Зорица Арсић Мандарић и Љубинко Јелић. У преподневним сатима у мрчајевачкој школи одржан је Округли сто „Стеван Баралић“ под називом Песници о песнику, који је ове године био посвећен стваралаштву песникње из Чачка Оливере Цупаћ, вишегодишње председнице Књижевног клуба „Драгослав Грбић“ у граду на Морави.

#### ОТВАРАЊЕ СУСРЕТА И ПОЧЕТАК ПЕСНИЧКОГ МАРАТОНА У ШКОЛИ

Традиционални песнички маратон, под диригентском палицом председника Књижевног друштва Мрчајевци и идејног творца манифестације Лунета Левајца, започео је у мрчајевачкој Основ-



Скупљеници у школи

умова и стваралаца из целог света, цитирајући Волтера: „Поезија је врста музике, треба је чути да би се доживела.“ Радост што ће укључивањем месне школе у организацију песничких сусрета, овај део Мрчајеваца постати академска четврт, изразио је председник Управног одбора Књижевног друштва Мрчајевци Гојко Вујиновић. Песнички караван настављен је посетом цркви Светих Петра и Павла, где су своју, углавном патриотску поезију говорили бројни песници.

#### ИМЕНА УРЕЗАНА У ПЕСНИЧКУ СТЕНУ: МИЛОВАН ВИТЕЗОВИЋ И ВЛАДЕ УРОШЕВИЋ 2014.



Радомир Андрић пред Песничком стеном

О значају награде коју су добили, овогодишњи лауреати су говорили усред „песничке кише“ на значајном видиковцу Илијаку, поред Песничке стене, на којој су на новим плочицама овековечена имена свих досадашњих добитника „Повеље Мораве“, а пљуштали су читавог дана и стихови.

– Морави је река која храни мој народ, дакле то је на неки начин хранитељска награда, и духовна, али оно све што роди то је Морави. Ја сам као млад, на почетку, то је једна од првих мојих поесмица написао: „Вијуга Морави између људи, између кућа, крошње на обалама су моја плућа“. По овоме је Морави крошња Србије. Поред мисли-

је коју имају Мрчајевачка централизирана култура и ског међународног треба да упозна негде овде. Је Србије, онд лепо је што престоница значајно. Др ким бројем читања поезије ни где другд познаје Срб овде добродошћом д је Милован ли је свако в говорио: „Јес од времена ној смо има ршту. Влад

сму о поплавама коју је н дина, ако не и више. То ј јутро писана, дакле, зави вот. Мене ова награда н јер обавезује ме у томе д следан себи. Ово је на не што сам до сада урадио н додељује сама земља, сам ко, јер је Морави крвото вић, а то што је први пут ку стену, коментарисао, то је оно, као да видите АКАДЕМИК ВЛАДЕ У Македонски песник, а као инострани добитник



Вече претходних добитника Повеље Мораве

ВЕВИЋУ НА 14. МЕЂУНАРОДНИМ МРЧАЈЕВАЧКИМ ПЕСНИЧКИМ СУСРЕТИМА

# ВНО УШЋЕ КРАЈ МОРАВЕ



Урошевић

својим делањем задужио српску књижевност, први пут је боравио на овим просторима, мада је више пута учествовао у Београдским међународним сусретима писаца.

- Али, долазак овде у Шумадију је велики доживљај за мене, и предели и људи су дивни, све је заиста обојено поезијом. Наравно, да ми импонује награда, то је увек лепа сатисфакција, знате занат писаца је тежак, пун је мука, неизвесности и пун је сумњи у оно што радите. Човек кад остане сам пред листом хартије, онда дођу та велика искушења. Добро је ето, што постоје тренуци кад човек добије за све то награду, па у једном тренутку каже себи, па добро, ето, исплатило се - рекао је Урошевић, напомињући да је значај награде која се добије ван граница своје земље још већи, обавиши да ће пренети у Македонији утиске "са овог дивног сусрета, са изванредном публиком, са природом и свим што нас окружује" и изразио наду да ће ова сарадња бити од значаја за будућност односа два блиска народа.



Урошевић



Председник УКС Радомир Андрић и оснивач Сусрета Луне Левајац са лауреатима пред Песничком сценом на Илијаку

То што је примио награду заједно са бардом српске поезије Милованом Витезовићем, Урошевић је доживео као још једно признање, ценећи све оно што је он урадио за српску културу, док му је српски писац узвратио речима: "Ја сам почаствован да примим награду са Владом Урошевићем, јер је моја генерација ишла иза једне лепе и велике генерације у којој је био и корифеј Владо Урошевић, Зубац, Петар Пајић, Божо Шујица, та друга генерација се завршавала са Матијом Бећковићем, Вангелом Атанасовим, моја генерација учила од њих. Ја се Владиних песама сећам из периода кад их је преводио Љуба Симоновић, и из целе едиције македонске књижевности што је радила Народна књига, штета је што тога више нема, рекао је Витезовић.

## НАГРАДЕ УРУЧИЛИ ВЕЉКО НЕГОВАНОВИЋ И РАДОМИР АНДРИЋ

Награду "Повеље Мораве" српском писцу, професору, сценаристи Миловану Витезовићу и македонском академику, песнику Владу Урошевићу, уручио је Вељко Неговановић, председник Скупштине Града Чачка и председник Одбора манифестације. Традиционалну доделу награда поред Песничке стене на Илијаку омела је киша, али су оне уручене у топлој атмосфе-



Награђени млади песници



Песнички маратон у јорџи цркве Св. Петра и Павла

и песнички сусрети у делу саставни део Београдских сусрета писаца, ако неко у Србију, ред је да је упозна ако је Морава симбол је најбоље овде доћи, и у Мрчајевци једна мала есништва и то је веома то, ми овде, пред толико песника имамо четири, пет је, толико читања немате Наравно колега Владо Урошевић је врло добро, али ми је и толико ми је до се веома радујем - рекао је Витезовић и на питање да време, време за поезију од се, свеједно је, сад зависи каква је поезија. Прексички вече у Народном позоришту Урошевић је читао поезију пре двадесетак година невероватно, као да је то од тога, поезија је живи би требало да обавезује, бих морао да останем до начин признање за оно то тако примам, јер ми га крвоток Србије, то је та Србије", рекао је Витезовић и његово име урезано у некроз осмех: "Шта рећи, ој епитаф".

## "СТРАНЦИ" И ДОМАЋИ - ИАКО ПОЕЗИЈА ГОВОРИ СВЕ ЈЕЗИКЕ

Међу иностраним ауторима који су се представили на 14. Сусретима у Мрчајевцима, поезијом на свом језику и преведену на српски, били су: Еахал Зал Караханли из Азербејџана, Марија Кобец, новинар и песник из Белорусије, Џејмс Сатерленд из Шкотске, Клеопатра Лимпери из Италије, Бенедикт Дирлих из Немачке, Гжегож Латушински и Егењш Касјанович из Пољске, Сергеј Гловјук из Русије, Славомир Гвозденовић, Луцијан Алексију, Ђорђе Вулгуреску из Румуније, Радомир Уљаревић из Црне Горе, као и песници из Републике Српске (Париза) Стевка и Ранко Прерадовић, песникиња из Грчке... Учесници 14. Међународних сусрета писаца били су и чланови књижевних клубова и удружења: КД "Мрчајевци", "Чукарница" Београд, "Драгослав Грбић" и Огранак Вукове задужбине из Чачка, "Запис" из Горњег Милановца, "Душан Матић" из Њуприје, Перо Ђорђевић, капетан Београдске флоте и многи други.



Џејмс Сатерленд из Шкотске

Господин Џејмс Сатерленд из Шкотске је био у Београду 2002. и 2009. тако да му је ово трећи боравак у Србији, и каже да ужива у овом фестивалу поезије и упознавању различитих предела и српских писаца и због тога је, каже, срећан. Од српских песника за њега су изузетни Васко Попа и Иван Лалић, а веома је захвалан што је упознао дело Миодрата Павловића док је био жив, од млађих познаје стваралаштво Ненада Алексића и других. Песник и српски посланик у румунском парламенту Славомир Гвозденовић из Темишвара оценио је да су Мрчајевачки сусрети са својом "Повељом Мораве" постали институција, а посебне успомене га везују и за 2010. годину када је и сам добио ово признање. Драго му је што у срцу Србије имају прилику да проговоре не само о својој историји, већ и култури и свом памћењу, као и другим проблемима са којима се срећу као део нашег национа у дијаспори, о чему је том приликом Гвозденовић опширније говорио.



Луцијан Алексију, Славомир Гвозденовић, Ђорђе Вулгуреску из Румуније и Мисурко Вукадиновић из УКС



Гојко Вујиновић, Еахал Зал Караханли из Азербејџана и Гроздана Лучић

ри ресторана "Мрчајевчанка", за коју се побринуо његов домаћин Славко Божовић Шеле. Том приликом, а у духу традиције, признање "Почасни грађанин Мрчајеваца" лауреатима је уручио председник ове Месне заједнице Владе Дачевић, док је уметничке слике и новчани део награде добитницима "Повеље Мораве" даровао председник Удружења књижевника Србије Радомир Андрић. Он је подсетио да су о овогодишњим лауреатима поред њега одлучивали: Зорица Арсић Мандарић, Петар Пајић, Љубивоје Ршумовић и Луне Левајац.

Славодобитници су се обратили својим песмама и изразили да су почаствовани што су се нашли у плејади одабраних и награђених на овој манифестацији. Милован Витезовић је, уз речи захвалности, подсетио на "највећег писца Мораве - Добрицу Позића" и прочитао поетски детаљ из његовог романа "Далеко је суше": - А лепа је ноћ у Моравској долини, кад месечина заспе снежна поља, ноћ модри груди прислони на врхове планина и затрепери плавим пурпуром...". Салву аплауза Витезовић је добио и када је у току песничког маратона прочитао своју антологијску песму "Поменик". Академик Владе Урошевић прочитао је песму "Тајна сневача". Награђене је песмом и мрчајевачком химном поздравила изворна певачка група "Стари помелоари".

## ЗАВИЧАЈ, ИНСПИРАЦИЈА ЗА МЛАДЕ ПЕСНИКЕ

Милица Дачић, члан Управе КД "Мрчајевци", председник жирија за младе ауторе, уз коју су о најбољим ученичким радовима пристиглим на конкурсе одлучивали и писци за децу Нада Танасковић и Луне Левајац, прогласила је добитнике награде, која од ове године носи назив "Петар Милошевић", како би се сачувало сећање на овог мрчајевачког песника. Прву награду освојио је Лазар Лакушић, ученик 1. разреда чачанске Гимназије, другу Теодора Туровић, 7/1 и трећу Селена Сенић 6/3, обе ученице ОШ "Татомир Анђелић" у Мрчајевцима. Награде су уручене у присуству Милошевићеве супруге Дубравке.

Зорица Леиовић Сјанојевић